

FILLS DE LA TERRA DURA

Daniel Palomeras

"Fills de la terra dura no és una biografia de Verdaguer, ni un retrat literari, ni un panegíric, és una novel·la." **Daniel Palomeras**

Jacint Verdaguer és una de les figures literàries més rotundes i inspiradores de la nostra història. Sobre la seva vida se n'han fet un bon nombre de novel·les, estudis, concerts, pel·lícules i obres de teatre amb més o menys atreviment i encert. Aquesta novel·la no es pot dir que tingui un tema «original», doncs; és en l'estil i la llengua on juga la seva partida de manera genuïna.

Fills de la terra dura ens apropa la vida de Verdaguer sense caure en el parany de la mitificació ni en la superficialitat, destil·la els grans conflictes del poeta i construeix, de passada, el retrat d'una època i d'un país a partir de breus estampes de gran bellesa que conviden a ser llegides gairebé com un film. Llums, tinta i acció.

"Em sembla que he llegit totes les novel·les que s'han escrit sobre la vida de Verdaguer i aquesta és la primera que considero que literàriament li fa justícia. Palomeras escriu com si fos el més senzill del món, però aquí hi ha un estil afinadíssim."

Jordi Puig i Ferrer, Direcció editorial, **Comanegra**

Malgrat que la desaparició de Jacint Verdaguer va produir-se ara fa cent divuit anys, continua prou viu en la memòria col·lectiva del país, en els innombrables carrers, places, monuments i edificis públics que porten el seu nom, en el reconeixement unànim que mereix com a poeta, prosista i creador del català literari modern, així com en l'esforç d'apropiació de la seva figura des de molts àmbits de la cultura, de la societat i de la política.

Però tots aquests aspectes que pertanyen a la història, a la crítica de l'art, a la lingüística, o a les rivalitats dels savis, no constitueixen en rigor l'eix de **Fills de la terra dura**. Com a relat novel·lesc que és, el que ens hi trobem són uns personatges apassionats, turmentats, sovint contradictoris,

que conviuen entre els dos extrems de la societat, la riquesa més gran i la misèria més degradant, amb un dilema personal sempre present entre la creativitat i la submissió, en la recerca del més sublim de les lletres, de la mística i de l'amor de les persones acollidores. Els personatges, dels que ens veiem obligats a ser còmplices o detractors, viuen allunyats de la moderació, són rebels, combatius, s'estimen i s'odien i són susceptibles, tot sovint irats, rigorosos i, per què ignorar-ho, tan ingenus com lúcids.

L'acció té un abast gairebé planetari. Verdaguer viatja per tots els continents, però és Catalunya, els seus paisatges, mites, tradicions i gent el que nodreix la seva obra. Espanya es troba en una guerra continuada, dins i fora de les seves fronteres, i conforma una societat irreconciliable en què rics i pobres no es trobaran mai i en la qual Catalunya retraurà els seus greuges perpetus. Tot i això, la poesia, les arts plàstiques, l'arquitectura, el periodisme, el pensament, suraran per damunt de tantes adversitats i mostraran el millor de la terra per damunt dels nobles, dels bisbes, dels polítics, dels magnats i dels noms d'oripell.

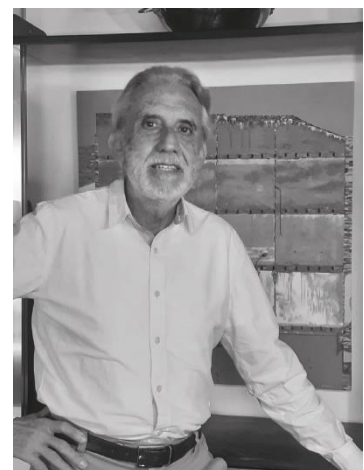
L'obra està estructurada en un centenar de capítols breus, que en forma de pinzellades van desgranant l'argument, van donant a conèixer els actors, la seva època i el seu entorn. L'esforç sintètic va de bracet amb la minuciositat i no es renyeix amb la intriga i amb la ficció en allò que tal volta va ser i no sabrem mai, en la frontera ambigua entre la veritat i l'imaginat; l'essència d'una novel·la. Unes vides que passen per davant dels nostres ulls com una alenada que no ens deixa indiferents.

«Està sol al menjador de Can Duran, escriu arravatat, amb la plometa passant sobre el paper com un rasclé: "Si vostè i el seu advocat volen un escàndol, hi haurà escàndol"».

Daniel Palomeras, (Santa Maria d'Oló, 1949)

És d'aquells autors que construeixen una obra sense demanar gaires permisos ni participar en guerres menors. Una veu que no clama llorers però que sens dubte, en plena maduresa creativa, encara té alguns reconeixements pendents.

És metge, viu a Ripoll, i com a autor literari ha conreat indistintament el camp juvenil i l'adult. Amb la seva darrera novel·la, *Hollister 5320* (L'Altra Editorial, 2015), va ser finalista del premi Crexells.

Fragment del llibre

1

El canonge Jaume Collell travessa la plaça de la Catedral amb un diari plegat i mig ocult sota el braç. Pel juny, a Vic ja hi fa calor i el manteu li fa nosa. Són les deu i el cel ascendeix amb un blau espadat. Resten lluny les boires denses de l'hivern, quan un es pot amagar dels altres vianants allunyant-se'n només unes passes, submergint-se en el magma lletós i fred. El canonge s'apressa, no pas perquè els oficis l'esperin sinó perquè està impacient i inquiet per llegir la premsa tot sol. Alça la mirada vers el que els seus ulls han vist des de la infantesa: l'austera façana neoclàssica que li sembla un aparador i a l'esquerra el campanar, com una incòmoda parella de ball. El canonge penetra en la tebior del temple, es lleva la teula, es persigna amb aigua beneïta i s'encamina cap a la nau lateral, defugint les pilastres centrals amb aquells capitells corintis com capgrossos. Passa de llarg les capelles on alguns devots resen agenollats. Surt al claustre per tenir llum natural. Observa a banda i banda que no hi hagi ningú. S'atura al peu d'una de les voltes gòtiques i mira els finestrals cecs del primer pis. La faç mediterrània de Jaume Balme, august sobre el sepulcre esculpit per Josep Bover, les espatlles declinants i l'índex flexionat apuntant la mandíbula, sembla que el vigila mentre contempla la corona de tristes semprevives. El canonge es mou unes passes cercant l'ombra. Obre el diari, El Noticiero Universal, 17 de juny de 1895: I en un diari anticlerical!, exclama en veu baixa.

2

Una de les noies del fresc, la que està asseguda, toca el llaüt, l'altra està dreta, repenjada en un muret, i se l'escolta. Canten? Els vestits, de rosa i blau pastel, s'alcen per la força del mirinyac. Dos ocellets, les noies són també com dos ocells, estan posats sobre un matoll en primer pla i la llum declina des d'una posta de núvols cremosos. La bella senyora, Maria Gayón, està asseguda a la butaqueta de sota. Porta un vestit de caixmir blau pàl·lid, amb randes blanques als punys, de tall senzill, d'estar per casa. Es mira el seu marit, don Claudio López, el marquès, quaranta-dos anys, alt i prim, amb frac, que camina impacient per la sala amb un diari obert a les mans. Entra el criat al saló amb la plata de la cafetera, dues tasses i la gerreta de la llet. Don Claudio calla. El criat camina cap a la tauleta, davant del tresillo. El marquès alça la vista del diari i se li dirigeix amb un bri d'impaciència: Déjelo sobre la mesa y cierre la puerta. El criat surt i tanca. Don Claudio espera uns moments i reprèn la lectura: «En ús de mon dret i de ma llibertat, per arreglar mos assumptos i obrir una sortida en ma situació desesperada, i dues vegades he vist la força pública en ma mateixa posada per agafar-me com un delinqüent. Ara, mentres tinc lloc i temps...». Donya Maria mira els plàtans de la Rambla i l'església de Betlem a través del finestral del balcó.

FILLS DE LA TERRA DURA

Daniel Palomer

PVP 17,00 €

Pàgines: 200

ISBN 978-84-18022-29-6

[Editorial Comanegra](#)